

Biskop Tor Singsaas, kronikk i regionavisene, Olsok 2014:

To jubileer- St.Olavs dåp og Grunnloven

25.juli, åpnet Olsokdagene på Stiklestad.

26. juli, åpnet Olavsfestdagene i Trondheim.

200-årsjubileet for Grunnloven av 1814 setter sitt preg på festivalprogrammet begge steder. Olavsfestdagene har i år valgt «Folk» som gjennomgangstema og forståelsesramme for sitt allsidige program. Vi aner et ønske om å gi ord og toner til en mangfoldig fortolkning av begrepet «Folk» i jubileumsåret for Grunnloven. Vi utfordres til å reflektere over at Grunnloven skal gi rom og vern for alle i landet, en rikdom av mennesker med ulik kultur, tro og hudfarge. Vi må alltid i dette møtet fortolke på ny de bærende verdier som er uttrykt i Grunnlovens § 2; «Verdigrunnlaget forblir vår kristne og humanistiske arv. Denne Grunnlov skal sikre demokratiet, rettsstaten og menneskerettighetene».

På Stiklestad løftes perspektivet fram mot 1000 årsjubileet for kristningen av Norge i 2030. Hvilke verdier vil vi da vektlegge som flerkulturelt samfunn, - og som vil måtte kontrastere profileringen av det nasjonale enhetssamfunnet som preget jubileumsfeiringen i 1930?

I 2014 markeres nok et jubileum under begge «Olsokfestivalene»; 1000 årsjubileet for St. Olavs dåp.

En antar at det i år er 1000 år siden Olav den hellige «tok dåpen». Olav var i tjeneste hos hertugen av Normandie. Han kom til Rouen, hertug Rikard residensby, og ble der vinteren over i 1013 -14.

Her ble han døpt til kristentroen i 1014. (Erik Gunnes; Norges historie bd 2,) Erkebiskop Øystein Erlendsson (1161-88) skriver i Passio Olavi; «-at Olav ilte til dåpens nåde i Rouen, og ble rensset med den frelsende dåp.»

Dette skulle bli begynnelsen på en betydelig forandring for landet Olav skulle gjøre krav på som konge. Olav seilte tilbake til Norge i 1015. Han kom i land i Selje. Det er interessant at han tok inn der på den hellige øya hvor St. Sunniva-kulten allerede var nærværende.

Olav hadde med seg nye sterke impulser og tanker fra Europa, og enda lenger fra, - fra Midt-Østen hvor kristendommen har sin opprinnelse. Dette ble en stor utfordring for gammelt tanke- og verdsett, gudetro og religiøs utøvelse og praksis. «Spelet om Heilag Olav» på Stiklestad handler om denne brytningen mellom den gamle gudetro som var knyttet til livet i ættesamfunnet, og den nye tro på Kristus som vern for hvert enkelt menneske, også de uten beskyttelse fra ætten. Nå hadde riktignok kristendommen alt slått rot i kystdistriktene før Olav kom til landet, - fra Viken til de ytre trøndelagsfylkene.

Sett på bakgrunn av at Olav den hellige kom med nye impulser utenfra som med tiden skulle forandre folks syn på det enkelte menneskets verdi, er de spørsmål som vil bli reist fram mot

1000 årsfeiringen i 2030 på Stiklestad interessante; Hvordan forholder vi oss til alle de nye impulser og verdsett vi nå står ovenfor, ved at mange mennesker av ulik kultur, tro, livssyn og hudfarge bosetter seg og slår rot her? Hvordan vil det utfordre våre gamle tanke- og verdsett? Hvordan skal vi makte å ta vare på det beste og grunnleggende i den kristne og humanistiske arven i møte med nye kulturuttrykk og livsholdninger? Et mangfold av mennesker skal leve sammen, og vi må finne fram til grunnleggende felles verdier vi enes om, som basis for våre fellesskap.

Kristenheten har ikke alltid gjennom historien vært et forbilde på å ta opp i seg nye impulser, - la gamle tanke- og verdsett bli utfordret av menneskenes liv og en annerledes måte å lese og fortolke Bibelen på. Dette førte til de historiske kirkesplittelsene, særlig på 1500-tallet, i Reformasjonsårhundret.

Vi er i det økumeniske hundreår. Kirkene må finne sammen i fellesskap. Vi trenger å fokusere på det som forener oss, snarere enn det som skiller oss. Den katolske kirke og Den lutherske kirke har i hovedsak stått sammen om forståelsen av dåpssakramentet . Confessio Augustana er en av Den lutherske kirkes bekjennesskrifter. Det er overveiende et polemisk læremessig skrift i diskusjon med paven i Rom om hva som er den rette lære. Men ikke artikkel 9 i skriftet, som omhandler dåpen. Dette har bla bidratt til at den katolske og lutherske kirke har funnet et fellesskap omkring dåpssakramentet.

1000-årsmarkeringen av St. Olavs dåp skjer i fellesskap mellom Den katolske kirke i Norge og Den norske kirke. Biskop i Oslo katolske bispedømme/Trondheim stift og biskopene i Nidaros bispedømme har i fellesskap nedsatt en egen komitè bestående av representanter fra begge kirkesamfunn under ledelse av domprost Ragnhild Jepsen, som har fått i oppdrag å planlegge og gjennomføre markeringen av 1000-prsjubileet for St. Olavs dåp i 2014. Dette viser det tillitsfulle samarbeid mellom Den katolske kirke i Trondheim stift og Nidaros bispedømme.

St. Olavs dåp vil bli markert under Olavsvaka i Nidarosdomen 28.7., som en dåpspåminnelse,- om det fellesskap med Kristi død og oppstandelse til nytt liv som blir alle til del som døpes i Kristi navn, slik Olav den hellige også ble. Det samme feires under Olavsvaka og Olsokhøymessen i Stiklestad kirke.

Hovedmarkeringen vil skje i katedralen i Rouen 16. – 19. oktober 2014, hvor både Den katolske biskop, preses i Den norske kirke og Nidaros biskop vil være tilstede sammen med representanter fra Trondheim og Stiklestad.

De to jubileene henger sammen, verdimessig.

Olav fremmet Kristenretten på Moster i 1024. Den introduserer i vår rettspraksis det verdsett som også preger Grunnloven.

Men det startet med den dåp Olav ble døpt til, nåden i Jesus Kristus.

Ikke hevn og forfølgelse. Men tilgivelse, og dyp respekt for mennesket og livet.